

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 23.10.2007
COM(2007) 638 окончателен

2007/0229 (CNS)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

**относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети страни за
единно разрешително за пребиваване и работа на територията на държава-членка
и
относно общ набор от права на работници от трети страни, които законно
пребивават в държава-членка**

(представена от Комисията)

{SEC(2007) 1393}
{SEC(2007) 1408}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1) КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

Настоящото предложение е част от усилията на ЕС да разработи цялостна имиграционна политика. На 15 и 16 октомври 1999 г. Европейският съвет в Тампере заяви, че Европейският съюз трябва да гарантира справедливо третиране на гражданите на трети страни, пребиваващи законно на територията на държавите-членки, и да води по-активна интеграционна политика, за да им даде права и да им възложи задължения, съпоставими с тези на гражданите на ЕС. Програмата от Хага от ноември 2004 г. признава, че „законната миграция ще играе важна роля за укрепването на европейската икономика, основана на знанието, и за икономическия напредък, като по този начин ще допринесе и за изпълнението на Лисабонската стратегия“. В заключенията на Европейския съвет от декември 2006 г. се изразява съгласие за предприемането на серия от мерки през 2007 г., сред които „по отношение на законната миграция да се развият добре управлявани миграционни политики, спазващи напълно националните компетенции, които да помогнат на държавите-членки да посрещнат съществуващи и бъдещи нужди на пазара на труда, като в същото време допринасят за устойчивото развитие на всички страни; и по-конкретно, трябва да се разглеждат бързо предстоящите предложения на Комисията, подготвени в рамките на Плана на политиката относно законната миграция от декември 2005 г.“.

Това предложение се стреми да отговори на тези искания в съответствие с Плана на политиката относно законната миграция, който имаше за цел да установи условията за прием на определени категории мигранти (висококвалифицирани работници, сезонни работници, платени стажанти и вътрешнокорпоративни трансфери на служители) в четири конкретни законодателни предложения, от една страна, и да положи обща рамка за справедлив, основан на правата, подход към трудовата миграция, от друга страна. Това предложение идва в отговор на втората поставена цел, като гарантира правния статут на вече приетите работници от трети страни в съответствие с по-общата философия, залегнала в основата на Лисабонската програма, и като въвежда опростяване на процедурите за кандидатите.

За постигането на тези цели Комисията предлага да се гарантира общ набор от права на всички работници от трети страни, които законно пребивават в държава-членка и все още нямат статут на дългосрочно пребиваващи, и да се въведе единна процедура за кандидатстване паралелно с единно разрешително за пребиваване/работа. Това комбинирано разрешително ще има полезен синергичен ефект и ще позволи на държавите-членки по-добре да управляват и контролират присъствието на своя територия с цел трудова заетост на граждани на трети страни.

- **Общ контекст**

От Европейския съвет в Тампере през октомври 1999 г. Комисията се стреми към

постигането на споразумение за общи правила за икономическата миграция, която е крайъгълен камък на всяка имиграционна политика. През 2001 г. Комисията внесе предложение за директива относно „условията за влизане и пребиваване на граждани на трети страни за целите на платената заетост и извършването на икономическа дейност от самостоятелно заети лица“. Докато другите институции на ЕС излязоха с положителни становища, обсъждането в Съвета стигна до първо четене на текста и предложението бе официално оттеглено през 2006 г.

Настоящото предложение не засяга условията за прием, а вместо това се съсредоточава върху общ набор от права, които следва да се дадат на всички вече законно пребиваващи в държава-членка работници от трети страни, и върху един процедурен аспект: единно разрешително, издадено в хода на единна процедура за кандидатстване.

В момента съществува „огромно разминаване“ между правата на нашите граждани и правата на работниците от трети страни. Да се гарантират на тези работници свързани със заетостта права (напр. условия на труда, включително въпроси като заплащане, достъп до професионално обучение и основни социалноосигурителни обезщетения), които са съпоставими с тези на нашите граждани, означава да се признае, че гражданите на трети страни допринасят за европейската икономика чрез своята работа и плащането на данъци. Това може да спомогне и за намаляване на нелоялната конкуренция, която възниква именно от това разминаване в правата, като така гражданите на ЕС ще бъдат предпазени от евтина работна ръка, а мигрантите – от експлоатация. Освен това, гарантирането на общ набор права в законодателството на Общността би създавало еднакви условия в ЕС за всички законно работещи граждани на трети страни независимо в коя държава-членка пребивават.

Предложеното процедурно опростяване, а именно издаването на единно разрешително в хода на единна процедура за кандидатстване, би опростило значително административните изисквания към работниците от трети страни и работодателите в целия ЕС. Нещо повече, благодарение на засилената си контролна функция, тази процедура допълва неотдавнашното предложение на Комисията относно санкциите срещу работодатели на незаконно пребиваващи граждани на трети страни COM(2007) 249.

- **Действащи разпоредби в областта, за която се отнася предложението**

В сферата на законната миграция са приети ред директиви за специфични групи граждани на трети страни: Директива 2003/86/ЕО на Съвета относно правото на събиране на семейството; Директива 2003/109/ЕО на Съвета относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани на трети страни; Директива 2004/114/ЕО на Съвета относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност; Директива 2005/71/ЕО на Съвета относно специфична процедура за прием на граждани на трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност. Това предложение е в съответствие с тези разпоредби и ги допълва, тъй като служи за хоризонтален инструмент, гарантиращ права на всеки работник от трета страна, който пребивава законно в държава-членка, независимо на какво основание е бил приет на територията на

държавата-членка и на какво основание му е бил даден достъп до пазара на труда в тази държава-членка.

Регламент (ЕО) № 859/2003 на Съвета разшири приложното поле на разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1408/71 и Регламент (ЕИО) № 574/72 за граждани на трети страни, които все още не са субект на тези разпоредби единствено на основание тяхното гражданство. Регламентът гарантира, че няма да има разлика в третирането на гражданите на трети страни и гражданите на ЕС, когато първите се преместват от една държава-членка в друга. Настоящото предложение допълва този регламент, като обхваща и достъпа до социалноосигурителни обезщетения за граждани на трети страни, които работят в държава-членка.

Форматът на разрешителното за пребиваване за граждани на трети страни се урежда с Регламент (ЕО) № 1030/2002, съгласно който в единния формат държавите-членки могат да се позоват на всякаква друга информация, и „по-специално дали [лицето] има разрешително за работа или не“. Това предложение надгражда този регламент дотолкова, доколкото задължава държавите-членки да посочват разрешението за работа в единния формат, независимо от правното основание за приема.

Паралелно с това предложение Комисията ще представи предложение за директива относно условията за влизане и пребиваване на гражданите на трети страни за целите на висококвалифицирана трудова заетост. Двете предложения са съставени така, че да са съвместими помежду си.

- **Съвместимост с другите политики и цели на Съюза**

Разпоредбите на това предложение подкрепят и съответстват на целите на Лисабонската стратегия COM(2005) 24, и по-конкретно на целта ЕС да се превърне в по-привлекателно място за работа, на целите от Интегрираните насоки за растеж и работни места COM(2005) 141 и от Съобщението на Комисията относно усилията да се гарантира достоен труд за всички COM(2006) 249. Осигуряването на правен статут на имигрантите, след като техните права като работници са ясно определени и признати, може да послужи за предпазна мярка срещу експлоатацията, като така окрупни приноса на гражданите на трети страни към икономическото развитие и растеж на ЕС и предпази гражданите на ЕС от евтина работна ръка. Нещо повече, в съответствие със Съобщението относно демографското бъдеще на Европа – от предизвикателства към възможности COM(2006) 571, това предложение спомага за интеграцията на имигрантите и техните семейства като необходима мярка в подготовката на европейската икономика и общество за тревожното застаряване на населението.

Предложението, засягащо предимно свързани със заетостта права на гражданите на трети страни, е съобразено с основните права и съблюдава принципите от Хартата за основните права, като обръща особено внимание на член 12 за свободата на събранията и сдружаването, член 14 за правото на образование, член 15, параграф 3 за равните условия на работа, член 21, параграф 2 за забраната на дискриминацията, член 29 за правото на достъп до служби по труда, член 31 за справедливите условия на труд, член 34 за социалната сигурност и социалната помощ, член 35 за здравеопазването и член 47 за правото на

ефективно средство за правна защита и на справедлив съдебен процес.

2) КОНСУЛТАЦИЯ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Консултация със заинтересованите страни**

Методи на консултиране, основни целеви сектори и общ профил на допитаните

Проведе се обществена консултация посредством Зелена книга относно изграждането на подход на ЕС към управляването на икономическата миграция. Комисията получи над 130 мнения от държави-членки, други институции на ЕС, социални партньори, НПО, трети държави, академични кръгове и т.н. (мненията могат да се прочетат на http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/economic_migration/news_contributions_economic_migration_en.htm). На 14 юни 2005 г. се проведе открито изслушване.

Консултациите продължиха на семинари и срещи на работни групи, а държавите-членки изразиха становищата си в рамките на Комитета на Комисията по имиграция и убежище. Допитването до основните заинтересовани страни продължи чрез анкети и интервюта, проведени в рамките на външно проучване, поръчано в помощ на оценката на въздействието.

Обобщение на мненията и как те са взети под внимание

Анализът на изпратените по време на обществената консултация 130 мнения показва, че една обща политика на ЕС към икономическата имиграция се подкрепя като цяло, въпреки съществените различия в предложените подходи и очакваните крайни резултати. Очертаха се някои ясни елементи, напр. необходимостта от общи правила на ЕС за регулиране поне на някои основни категории икономически имигранти и за създаване на привлекателни условия за тях (напр. за висококвалифицираните работници), което да се съчетае с гарантирането на сигурен правен статут на всички законно работещи имигранти. Ето защо, за разлика от предложението от 2001 г. за директива относно икономическата миграция, която имаше за цел да регулира общо условията за прием, това предложение води само до процедурно опростяване и дава права на онези, които вече са приети на територията на държава-членка и на пазара на труда.

Комисията взе предвид становищата, изразени по повод нейния План за политика относно законната миграция, и мненията, изказани във връзка с проучването за оценяване на въздействието.

- **Събиране и използване на експертни мнения**

Не е имало необходимост от външни експертни мнения.

- **Оценка на въздействието**

Бяха разгледани следните варианти:

Вариант 1 – Не се предприемат действия.

Вариант 2 – Без законодателни стъпки: комуникация, координация и сътрудничество: Не се въвежда ново законодателство за правата на работниците мигранти като цяло. Правата на някои работници от трети страни се уточняват допълнително в национални законодателства, а на ниво ЕС се застъпват само от специфични директиви (напр. относно висококвалифицирани работници). Вместо това вниманието се насочва към допълващи и подпомагащи дейности, които да сближат законодателните практики на държавите-членки чрез събирането и обмена на познания и информация.

Вариант 3а – Законодателство под формата на директива, която се съсредоточава върху допирните точки: Този вариант би гарантирал равноправно третиране на гражданите на трети страни, които вече са приети на пазара на труда, по отношение на всички аспекти, свързани със заетостта с изключение на социалната сигурност, трансфера на вноски за социално осигуряване и пенсия и достъпа до обществени услуги.

Вариант 3б – Законодателство за равноправно третиране под формата на директива: Този вариант би гарантирал равноправното третиране на гражданите на трети страни, които вече са приети на пазара на труда, по отношение на всички аспекти, свързани със заетостта, включително социална сигурност, трансфер на вноски за социално осигуряване и пенсия и достъп до обществени услуги.

Вариант 4 – Допълнително законодателство под формата на директива; единна процедура за кандидатстване и единно разрешително за пребиваване/работа. Директивата би се съсредоточила върху единна процедура за кандидатстване, която е по-опростена както за имигрантите, така и за обществените власти, и единен документ, позволяващ на гражданин на трета страна да пребивава и работи в държава-членка. Подобни разпоредби биха надградили Регламент № 1030/2002 относно единния формат на разрешителните за пребиваване, който вече дава възможност на държавите-членки да добавят своите забележки относно достъпа до пазара на труда. Следвайки подхода, основан на правата, този вариант би могъл да обхване процедурни гаранции по отношение на прилагането на единното разрешително.

Вариант 5 – Напълно развито законодателство под формата на директива, регулираща достъпа до пазара на труда и гарантираща равноправно третиране на работниците от трети страни. Директивата би регулирала достъпа до пазара на труда в държава-членка за работници от трети страни с цел да се гарантира съпоставимо третиране по отношение на заетостта и мобилността в рамките на дадената държава-членка. За да се гарантира достъп до пазара на труда за граждани на трети страни, е необходимо да се хармонизират условията за допускане до трудова дейност (тест за икономически потребности и т.н.). Този вариант би предвидил и равноправно третиране на чуждите и собствените граждани, във всички аспекти, изброени във Вариант 3б).

Като се сравнят вариантите и тяхното въздействие и като се вземат предвид

становищата на държавите-членки и на заинтересованите страни, предпочитаният вариант се очертава като комбинация от варианти 3б) и 4, която потенциално би била от най-голяма полза в практическо и политическо отношение.

Комисията извърши оценка на въздействието съобразно Работната програма и докладът е на разположение на [да се попълни].

3) ПРАВНИ ЕЛЕМЕНТИ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Резюме на предложеното действие**

Предложението предвижда единна процедура за кандидатстване за граждани на трети страни, които искат да влязат на територията на държава-членка, за да работят. Ако бъде дадено, разрешителното за пребиваване и работа трябва да се издаде с единен акт. Предвижда се общо задължение държавите-членки да осигурят система за „обслужване на едно гише“ и да се съобразят с определени гаранции и стандарти при обработката на кандидатурите. Освен това има и обща забрана за допълнителни разрешителни (напр. разрешително за работа). Що се отнася до формата на този единен документ, следва да се възприеме хармонизираният формат на съществуващото разрешително за пребиваване в ЕС за граждани на трети страни, установено с Регламент (ЕО) № 1030/2002. И накрая, предложението задължава държавите-членки да посочват в разрешителните за пребиваване, издадени на друго основание (напр. член на семейството), дали гражданинът на трета страна е получил достъп до пазара на труда в дадената държава-членка.

Предложението дава още права на гражданите на трети страни, които законно работят на територията на държава-членка, като посочва сфери, и по-специално сфери, свързани със заетостта, в които трябва да се осигури равно третиране за собствени граждани. Равноправното третиране на чуждите граждани спрямо собствените по принцип ще се прилага към всички работници от трети страни, които пребивават законно и все още не притежават статут на дългосрочно пребиваващи.

- **Правно основание**

Разпоредбите на тази директива имат за цел въвеждането на процедурно опростяване (единна процедура за кандидатстване и единно разрешително) и осигуряването на правния статут чрез равноправно третиране на работниците от трети страни, които законно пребивават на територията на държава-членка. Следователно съответстващото правно основание е член 63, параграф 3, буква а) от Договора за ЕО.

- **Принцип на субсидиарност**

Доколкото предложението не е в сфера, която е от изключителната компетенция на Общността, се прилага принципът на субсидиарност.

Целите на предложението не могат да се постигнат в достатъчна степен от държавите-членки поради следната(ите) причина(и).

Ако държавите-членки действат самостоятелно, съществува риск различията в третирането на граждани на трети страни в различните държави-членки да продължат да съществуват. Това може да доведе до нарушаване на конкуренцията в общия пазар и до вторично мигриране на граждани на трети страни към онези държави-членки, които предоставят повече права от други. Що се отнася до предложеното процедурно опростяване, ако държавите-членки, които все още имат паралелни структури, продължат да действат по този начин, процедурите за получаване на разрешително за пребиваване и за работа ще останат дълги и тромави и за работодателя, и за работника.

Действие на ниво Общност ще постигне по-добре целите на предложението поради следните причини.

Равноправното третиране в сферата на заетостта на работници от трети страни, съпоставимо с това на собствените граждани, чрез инструмент на Общността би намалило нелоялната конкуренция между гражданите на ЕС и работниците от трети страни и би послужило като предпазна мярка срещу евтината работна ръка за гражданите на ЕС и срещу експлоатацията – за мигрантите. Освен това, гарантирането на общ набор права чрез равноправно третиране в законодателството на Общността би създало еднакви условия в ЕС за всички законно работещи граждани на трети страни независимо в коя държава-членка пребивават. Предложеното процедурно опростяване би облекчило административните изисквания към работниците от трети страни и работодателите в целия ЕС.

Съвместното действие ще гарантира 1) по-ефективни процедури при обработката на кандидатурите; 2) равноправно третиране в сферата на заетостта на приетите в държавите-членки работници и 3) по-добро интегриране на тези работници.

Предложението дава права чрез равноправно третиране в сферата на заетостта като минимално изискване. Така то не се намесва в правото на държавите-членки да определят конкретните права.

Предвид предложеното процедурно опростяване предложението предвижда само минимална степен на хармонизиране. Налага се само общо задължение държавите-членки да осигурят система за „обслужване на едно гише“ и обща забрана за издаването на допълнителни документи като разрешителни за работа. Няма вмешателство във вътрешните процедури на държавите-членки за обработката на кандидатури. Що се отнася до формата, предложението се основава на съществуващия вече хармонизиран формат на разрешителните за пребиваване, предвиден в Регламент (ЕО) № 1030/2002.

Следователно, предложението спазва принципа на субсидиарност.

- **Принцип на пропорционалност**

Предложението спазва принципа на пропорционалност, което е видно от следните аргументи.

Равноправното третиране е методът за предоставяне на права, а процедурното опростяване е само общо задължение.

Съгласно член 63, предпоследна алинея от Договора за ЕО държавите-членки са свободни да запазят или въведат мерки, различни от предвидените в директивата, при условие че тези мерки са съвместими с Договора и с международни споразумения.

- **Избор на инструменти**

Предложени инструменти: Директива.

Други средства не биха били подходящи поради следната(ите) причина(и).

Директива е подходящият инструмент за това действие: директивата предвижда минимални изисквания относно правата и общо задължение да се прилага единна процедура за кандидатстване за единно разрешително, но позволява на държавите-членки да проявят гъвкавост при интегрирането ѝ в националното законодателство и при прилагането ѝ на практика.

4) ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Предложението няма отражение върху бюджета на Общността.

5) ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

- **Таблица на съответствията**

От държавите-членки се изисква да съобщят на Комисията текста на националните разпоредби, транспониращи директивата, както и да представят таблица на съответствията между тези разпоредби и настоящата директива.

- **Подробно обяснение на предложението**

Глава I - Общи разпоредби

Членове 1, 2 и 3

Главата представя целта, дефинициите и обхвата на директивата. Като се има предвид хоризонталният характер на тази директива и целта, като минимално изискване, да се даде общ набор от права на всички граждани на трети страни, които законно пребивават и работят в държава-членка, понятието „работник от трета страна“ се отнася не само до допуснатите на територията на държава-членка с цел работа, но и до онези, които първоначално са били приети по други причини и им е бил даден достъп до пазара на труда въз основа на разпоредби на Общността или национални разпоредби (напр. членове на семейство, бежанци, студенти, научни работници). В специфичния случай на членове на семейство следва да се подчертае, че това предложение не засяга условията за упражняване на правото за събиране на семейство. Все пак, след като веднъж член на семейство е приет в държава-членка в съответствие с Директива 2003/86/ЕО на Съвета, той попада в обхвата на настоящата директива, при условие че може да бъде считан за работник от трета страна по смисъла на разпоредбите на

настоящата директива.

Изчерпателно се изброяват случаите, изключени от обхвата на предложението. Гражданите на трети страни, командировани по смисъла на Директива 1996/71/ЕО на Съвета, не попадат в обхвата на настоящата директива, тъй като се счита че те не спадат към пазара на труда на държавата-членка, където са командировани. По същата логика се изключват и вътрешнокорпоративните трансфери на служители, доставчиците на услуги по договори и дипломираните стажанти съгласно ангажиментите на Европейската общност в рамките на Общото споразумение за търговия с услуги (GATS). Предложението не обхваща и сезонните работници поради особеностите и временния характер на техния статут. Гражданите на трети страни, които са получили статут на дългосрочно пребиваващи, също не попадат сред лицата, обхванати от предложението, въз основа на техния по-привилегирован статут и спецификата на тяхното разрешително за пребиваване.

Глава II - Единна процедура за кандидатстване и единно разрешително

Член 4

Ключовата разпоредба е общото задължение кандидатурите за работа и за пребиваване на територията на държава-членка да се разглеждат в единна процедура за кандидатстване и, ако се даде разрешение, да се издава единно разрешително на кандидата за пребиваване и работа.

Член 5

Държавите-членки следва да посочат компетентен орган, който да приема кандидатурите и да издава единното разрешително. Определянето на такъв орган не накърнява ролята и отговорностите на други национални власти по отношение на обработването на кандидатури и вземането на решения по тях. Определянето на орган, компетентен да приема кандидатури и да издава разрешително, не би следвало да пречи на държавите-членки да определят други власти (напр. консулски служби), където гражданите на трети страни или техните бъдещи работодатели могат да внасят кандидатури и където може да се предава разрешителното.

Членове 6 и 7

Единното разрешително следва да приеме хармонизирания формат на разрешителното за пребиваване на граждани на трети страни съобразно Регламент (ЕО) № 1030/2002 относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни. Благодарение на този регламент държавите-членки могат да добавят в предвиденото място в единния формат информация дали на лицето е позволено да работи или не. Настоящото предложение задължава държавите-членки да нанасят тази информация. Това задължение важи не само за единното разрешително, издадено с цел пребиваване и работа, но и за всички издадени разрешителни за пребиваване независимо от техния тип или титул (напр. събиране на семейство, обучение) в случай че даденият гражданин на трета страна е получил достъп до пазара на труда в съответната държава-членка. Има и обща забрана за издаване на каквито и да е

допълнителни разрешителни.

Членове 8, 9 и 10

В процедурните гаранции се казва, че трябва да се аргументира решението за отказ на единно разрешително, така че да е налице ясно обяснение защо националните органи са отхвърлили кандидатурата. Тъй като това предложение не дефинира критерии за прием на граждани на трети страни с цел работа, условията и критериите, въз основа на които може да се отхвърли кандидатура за единно разрешително, следва да се изложат в националното законодателство. Един от критериите е задължението да се спазва принципът на общностните преференции, така както е постановен по-конкретно в съответните разпоредби на Актовете за присъединяване от 2003 г. и 2005 г. В случай на отказ кандидатът трябва да има право на средство за правна защита, което следва да бъде посочено в писменото уведомление до кандидата. Друга процедурна гаранция е задължението държавите-членки да информират гражданина на трета страна или бъдещия работодател за документите, необходими за кандидатстване за единно разрешително. Относно размера на таксите – в случай че държавите-членки изискват кандидатите да ги плащат – те трябва да бъдат съразмерни и могат да се основават на принципа за действително доставената услуга.

Член 11

В този член се изброяват права, възникващи от единното разрешително – право на влизане, повторно влизане, на престой, на преминаване през територията. Тези права са от значение най-вече в тези държави-членки, които не прилагат напълно достиженията на правото от Шенген.

Глава III – Право на равнопоставено третиране

Член 12

Този член гарантира права на работниците от трети страни, като определя сферите, в които следва да се осигури третиране, равнопоставено с това на собствените граждани, под формата на минимално изискване, без да се накърнява правото на държавите-членки да приемат или запазят по-благоприятни разпоредби.

Равнопоставеното третиране в образованието и професионалното обучение включва таксите за обучение в училища и университети. Въпреки това, държавите-членки могат да ограничат равнопоставеното третиране при стипендиите за обучение.

Предложението гарантира равнопоставено третиране по отношение на признаването на дипломи в съответствие с националните процедури. Тази разпоредба се отнася също до прилагането на разпоредбите на Директива 2005/36/ЕО. Това означава, че гражданин на трета страна, придобил квалификации в други държави-членки, следва да получи признание на тези квалификации по същия начин както гражданите на ЕС, и неговите квалификации, придобити в трета страна, могат да бъдат взети предвид, както се посочва по-конкретно в член 3, параграф 3 от Директива 2005/36/ЕО.

Равнопоставеното третиране по отношение на социалната сигурност обхваща

обезщетенията и помощите, предвидени в член 4 от Регламент (ЕИО) № 1408/1971 на Съвета за прилагането на схеми за социално осигуряване на заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността. Регламент (ЕО) № 859/2003 на Съвета разшири приложното поле на разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1408/1971 за граждани на трети страни, но само за случаи, когато граждани на трети страни се преместват от една държава-членка в друга. Разпоредбата в това предложение за равноправно третиране по отношение на социалноосигурителните обезщетения се прилага и към лицата, идващи в държава-членка направо от трета страна.

Предвижда се равноправно третиране по отношение на достъпа до стоки и услуги, предоставени за обществено ползване, включително обществено и частно жилищно настаняване. Все пак, държавите-членки могат да ограничат правото на обществено жилищно настаняване до граждани на трети страни, които са пребивавали или имат право да пребивават в дадената държава-членка поне три години. Равноправното третиране по отношение на помощта, оказвана от службите по заетостта, трябва да обхваща услугите, предоставяни чрез EURES (Европейски служби по заетостта).

Възможни ограничения на равноправното третиране

В някои случаи държавите-членки могат да ограничат правото на равноправно третиране до действително зетите лица. Евентуалното ограничение се обяснява със следното: основната цел на предложението е да гарантира равноправно третиране на работниците от трети страни, които пребивават законно. Понятието „работник от трета страна“ обаче е дефинирано така, че включва всички граждани на трета страна, които са приети на територията на държава-членка и на които им е разрешено да работят там. Това означава, че гражданите на трети страни дори не е необходимо да бъдат действително зети, за да попаднат в обхвата на разпоредбите за равноправно третиране на това предложение. Дава се такава дефиниция на работници от трети страни, за да се обхванат положенията, предхождащи момента на самото наемане (признаване на дипломи, услуги на службите по заетостта) или последващи периода на заетост и възникващи от направени вноски (обезщетения за безработица). Въпреки това, повечето от правата по принцип следва да се упражняват по време на трудова заетост. Във всеки случай, правото на каквото и да е равноправно третиране на граждани на трети страни е свързано единствено и само с дадените с единното разрешително права на законно пребиваване и достъп до пазара на труда в държава-членка.

Член 13

Предложението не накърнява по-благоприятни разпоредби на сключени или предстоящи споразумения на Общността с трети страни или смесени споразумения с трети страни, в които се уреждат правни въпроси, касаещи работници от трети страни, като Споразумението за ЕИП или Споразумението за асоцииране с Турция. Приложение 4 към Работния документ на службите на Комисията, който придружава това предложение, съдържа изчерпателен списък на тези споразумения. Това изключение се прилага, когато въпросните разпоредби са свързани със съдържанието на това предложение, и засяга самите споразумения, решения, взети въз основа на споразуменията и свързани със споразуменията съдебни решения. Предложението не накърнява и по-

благоприятни международни инструменти на Съвета на Европа, приложими към работници от трети страни, които са граждани на държави членки на Съвета на Европа (Европейската социална харта от 18 октомври 1961 г., изменената Европейска социална харта от 1996 г. и Европейската конвенция за правния статут на работниците мигранти от 24 ноември 1977 г.). Предложението не следва да накърнява и по-благоприятни разпоредби на международни конвенции, забраняващи дискриминацията, основана на гражданство и произход, като Международната конвенция за икономически, социални и културни права. Приложение 5 към Работния документ на службите на Комисията, придружаващо това предложение, съдържа списък на подобни договори и конвенции, като уточнява дали те са ратифицирани от всички държави-членки.

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА

**относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети страни за
единно разрешително за пребиваване и работа на територията на държава-
членка**

и

**относно общ набор от права на работници от трети страни, които законно
пребивават в държава-членка**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност, и по-специално член 63, параграф 3, буква а) от него,

като взе предвид предложението на Комисията,

като взе предвид становището на Европейския парламент,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

като взе предвид становището на Комитета на регионите,

като има предвид че:

1. За постепенното изграждане на пространство на свобода, сигурност и правосъдие Договорът предвижда приемането на мерки в области като предоставяне на убежище, имиграция и защита на правата на граждани на трети страни.
2. На своето специално заседание в Тампере на 15 и 16 октомври 1999 г. Европейският съвет признава необходимостта от хармонизиране на националното законодателство, регламентиращо условията за прием и пребиваване на граждани на трети страни. В този контекст Европейският съвет заявява по-конкретно, че Европейският съюз трябва да гарантира справедливо третиране на гражданите на трети държави, пребиваващи законно на територията на държавите-членки, и да води по-активна интеграционна политика, за да им даде права и да им възложи задължения, съпоставими с тези на гражданите на ЕС. Европейският съвет съответно приканва Съвета да приеме бързо правните инструменти въз основа на предложения от Комисията. Необходимостта дефинираните в Тампере цели да се постигнат бе потвърдена в Програмата от Хага от 4 и 5 ноември 2004 г.
3. Във все по-глобалния по характер пазар на труда, ЕС трябва да стане по-привлекателен за работници от трети страни. Административното

опростяване и облекченият достъп до съответната информация биха улеснили постигането на тази цел. Разпоредбите за единна процедура за кандидатстване, водеща до титул, съчетаващ разрешително за пребиваване и работа, в рамките на един административен акт, биха допринесли за опростяването и хармонизирането на различните правила, прилагани в момента в държавите-членки. Подобно процедурно опростяване, въведено вече от повечето държави-членки, води до по-ефективна процедура както за мигрантите, така и за техните работодатели и позволява по-лесно да се контролира законосъобразността на пребиваването и трудовата заетост на мигрантите.

4. За да позволят първоначално влизане на територията си, държавите-членки трябва да са в състояние своевременно да издават единно разрешително или виза, в случай че такова разрешително се издава само на тяхна територия.
5. Трябва да се предвидят набор от правила, уреждащи процедурата за обработване на кандидатурите за единно разрешително. Процедурите трябва да са ефективни и изпълними предвид нормалното натоварване на администрациите на държавите-членки, а също така прозрачни и безпристрастни, за да гарантират адекватна правна сигурност на заинтересованите.
6. Условиата и критериите за отхвърляне на кандидатура за единно разрешително са изложени в националното законодателство, включително задължението да се спазва принципът на общностните преференции, така както е постановен по-конкретно в съответните разпоредби на Актовете за присъединяване от 16 април 2003 г. и 25 април 2005 г.
7. Единното разрешително следва да приеме хармонизирания формат на разрешителното за пребиваване съобразно Регламент (ЕО) № 1030/2002 относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни¹, като така се позволява на държавите-членки да вписват информация, и най-вече дали на лицето е разрешено да работи или не. За по-доброто контролиране на миграцията, във всички издадени разрешителни за пребиваване, а не само в единното разрешително, държавите-членки трябва да поместят информация за разрешението да се работи, независимо от типа разрешително или документ за пребиваване, въз основа на които гражданинът на трета страна е бил приет на територията на държава-членка и му е бил даден достъп до пазара на труда в тази държава-членка
8. На граждани на трети страни, които притежават валиден документ за пътуване и единно разрешително, издадено от държава-членка, прилагаща изцяло достиженията на правото от Шенген, трябва да бъде разрешено да влязат и да се движат свободно на територията на държавите-членки, прилагащи изцяло достиженията на правото от Шенген, за период не по-

¹ ОВ L 157, 15.6.2002 г., стр. 1.

дълъг от три месеца, в съответствие с Регламент (ЕО) № 562/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2006 година за създаване на Кодекс на Общността за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници)² и член 21 от Достиженията на правото от Шенген - Конвенция за прилагане на споразумението от Шенген от 14 юни 1985 година между правителствата на държавите от Икономическия съюз Бенелюкс, Федерална република Германия и Френската република за постепенното премахване на контрола по техните общи граници (Конвенция за прилагане на Шенгенското споразумение)³.

9. В отсъствието на хоризонтално законодателство на Общността правата на гражданите на трети страни варират в зависимост от държавата-членка, в която работят, и от тяхното гражданство. Те нямат същите права като гражданите на държавата-членка или като другите граждани на ЕС. За да продължи развитието на съгласувана имиграционна политика и да се преодолее „огромното разминаване“ между правата на гражданите на ЕС и тези на законно работещите граждани на трети страни, в допълнение към съществуващите закони на Общността в сферата на имиграцията трябва да се предвиди набор от права, и по-специално да се посочат областите на политиката, където на работници от трети страни, които законно са приети в държава-членка, но все още нямат статут на дългосрочно пребиваващи, се гарантира третиране, равноправно с това на собствените граждани. Подобни разпоредби имат за цел създаването на еднакви условия в ЕС и признаването на приноса към Европейската икономика чрез работа и плащане на данъци на законно работещите в държава-членка граждани на трети страни. Разпоредбите ще послужат и като предпазна мярка за намаляване на нелоялната конкуренция между собствените граждани и гражданите на трети страни, възникваща от евентуалното експлоатиране на чуждите граждани.
10. Всички граждани на трети страни, които законно пребивават и работят в държавите-членки, независимо от първоначалната причина или основание за приема, трябва да разполагат поне с един общ набор от права, предоставени под формата на третиране, равноправно с това на гражданите на съответната приемаща държава-членка. Правото на равноправно третиране в посочените в тази директива области трябва да се гарантира не само на тези граждани на трети страни, които са допуснати да работят на територията на държава-членка, но и на онези, които са приети по други причини и са получили достъп до пазара на труда в тази държава-членка в съответствие с друго Общностно или национално законодателство, включително членове на семейството на работник от трета страна, които са приети в държавата-членка в съответствие с Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството⁴, чужди граждани, приети въз основа на Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията за прием

² ОВ L 105, 13.4.2006 г., стр. 1.

³ ОВ L 239, 22.9.2000 г., стр. 19.

⁴ ОВ L 251, 3.10.2003 г., стр. 12.

на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност⁵ и научните работници, приети съгласно Директива 2005/71/ЕО на Съвета от 12 октомври 2005 г. относно специфична процедура за прием на граждани от трети страни за целите на провеждане на научноизследователска дейност⁶.

11. Граждани на трети страни, придобили статут на дългосрочно пребиваващи в съответствие с Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 година относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни⁷, не са застъпени в тази директива, като основание да това е техният по-привилегирован статут и спецификата на тяхното разрешително за пребиваване, а именно „дългосрочно пребиваващ в ЕО“.
12. Тази директива не се отнася до гражданите на трети страни, обхванати от Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 година относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги⁸, доколкото те са командировани в държава-членка, и чуждите граждани, влизащи в държава-членка въз основа на ангажименти по международно споразумение, което облекчава влизането и временния престой на определени категории физически лица, свързани с търговията и инвестициите, тъй като се счита, че тези категории не спадат към пазара на труда на държавата-членка.
13. Гражданите на трети страни, приети за сезонна работа на територията на държава-членка за период, който не надвишава 6 месеца в рамките на дванадесет месеца, не са обхванати от тази директива предвид временния им статут.
14. Правото на равнопоставено третиране в определени области на политиката е свързано единствено и само с правото на законно пребиваване и достъп до пазара на труда в държава-членка, дадено на граждани на трети страни с единното разрешително, което обхваща разрешението да се пребивава и работи, и с разрешителните за пребиваване, издадени на други основания и съдържащи информация за разрешението да се работи.
15. Придобитите от гражданин на трета страна професионални квалификации в друга държава-членка следва да се признават по същия начин както тези на граждани на Съюза, а квалификации, придобити в трета страна, следва да се вземат предвид съобразно разпоредбите на Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионални квалификации⁹.
16. Гражданите на трети страни, работещи на територията на държава-членка, трябва да бъдат третирани равнопоставено по отношение на социалната

⁵ ОВ L 375, 23.12.2004 г., стр. 12.

⁶ ОВ L 289, 3.11.2005 г., стр. 15.

⁷ ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 44.

⁸ ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1.

⁹ ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22.

сигурност. Клоновете на социалната сигурност са посочени в Регламент (ЕИО) № 1408/1971 на Съвета от 14 юни 1971 година за прилагането на схеми за социално осигуряване на наети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се движат в рамките на Общността¹⁰. Регламент (ЕО) № 859/2003 на Съвета от 14 май 2003 година за разширяване на приложното поле на разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1408/71 и Регламент (ЕИО) № 574/72 за граждани на трети страни, които все още не са субект на тези разпоредби единствено на основание тяхното гражданство¹¹, разширява приложното поле на Регламент (ЕИО) № 1408/71 за граждани на трети страни, което законно пребивават в Европейския съюз и са в трансгранична ситуация. Разпоредбите в тази директива за равноправно третиране по отношение на социалната сигурност се прилагат и към лицата, идващи в държава-членка направо от трета страна. И все пак тази директива не следва да предоставя повече права освен вече предвидените в законите на Общността в сферата на социалната сигурност за граждани на трети страни, които са в трансгранична ситуация между държави-членки.

17. Съгласно принципа на субсидиарност, изложен в член 5 от Договора, тъй като целите на предложеното действие, а именно установяването на единна процедура за кандидатстване за издаване на единно разрешително на граждани на трети страни за работа на територията на държава-членка и гарантирането на права на законно пребиваващите в държава-членка работници от трети страни, не могат да постигнати в достатъчна степен от държавите-членки и следователно, с оглед на обхвата и последиците от предлаганото действие, могат да бъдат осъществени по-успешно от Общността, Общността може да приеме мерки. В съответствие с принципа на пропорционалност, дефиниран в същия член, мерките по настоящата директивата не надхвърлят необходимото за постигането на тези цели.
18. Тази директива спазва основните права и съблюдава принципите, залегнали в Хартата за основните права на Европейския съюз и Европейската конвенция за човешки права и основни свободи, и следва да се прилага по съответния начин.
19. Държавите-членки трябва да приведат в действие разпоредбите на тази директива, без да допускат дискриминация въз основа на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други възгледи, принадлежност към национално малцинство, материално състояние, рождение, увреждане, възраст или сексуална ориентация, и по-специално в съответствие с Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 година относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход¹² и Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27

¹⁰ ОВ L 149, 5.7.1971 г., стр. 2.

¹¹ ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 1.

¹² ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22.

ноември 2000 година за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите¹³.

20. [В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за създаване на Европейската общност, и без да се засяга член 4 от този протокол, тези държави-членки не участват в приемането на настоящата директива и не са обвързани от нея, нито са предмет на нейното прилагане.]
21. В съответствие с членове 1 и 2 от Протокола относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и Договора за създаване на Европейската общност, Дания не участва в приемането на настоящата директива, не е обвързана от нея и не е предмет на нейното прилагане,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Глава I

Общи разпоредби

Член 1

Цел

Целта на директивата е да установи:

- а) единна процедура за кандидатстване на граждани на трети страни за издаване на единно разрешително за пребиваване и работа на територията на държава-членка, за да се опрости приемът на тези граждани и да се облекчи контролът на статута им, и
- б) общ набор от права на работници от трети страни, които законно пребивават в държава-членка.

Член 2

Определение

За целите на настоящата директива:

- а) „гражданин на трета страна“ означава всяко лице, което не е гражданин на Съюза по смисъла на член 17, параграф 1 от Договора.

¹³

ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16.

- б) „работник от трета страна“ означава всеки гражданин на трета страна, който е приет на територията на държава-членка и на когото е позволено да работи законно в тази държава-членка;
- в) „единно разрешително“ означава всяко разрешение, издадено от властите на държава-членка, с което се позволява на гражданин на трета страна законно да пребивава и работи на територията на държавата-членка;
- г) „единна процедура за кандидатстване“ означава всяка процедура, която се основава на кандидатстване на гражданин на трета страна за разрешение да пребивава и работи на територията на държава-членка и която води до решение за издаване на единно разрешително на този гражданин на трета страна.

Член 3

Обхват

1. Настоящата директива се прилага:

- а) към гражданите на трети страни, които искат да пребивават и работят на територията на държава-членка, и
- б) към работниците от трети страни, които законно пребивават в държава-членка.

2. Тази директива не се прилага към граждани на трети страни:

- а) които са членове на семейството на граждани на Съюза, упражнили или упражняващи правото си на свободно движение в рамките на Общността;
- б) които са обхванати от Директива 96/71/ЕО като командировани лица;
- в) които влизат в държава-членка съгласно ангажменти по международно споразумение, облекчаващо влизането и временния престой на определени категории физически лица, свързани с търговията и инвестициите, и по-специално към вътрешнокорпоративни трансфери на служители, доставчици на услуги по договори и дипломирани стажанти съгласно ангажиментите на Европейската общност по Общото споразумение за търговия с услуги (GATS);
- г) приети за сезонна работа на територията на държава-членка за период, който не надвишава 6 месеца в рамките на дванадесет месеца;
- д) които са кандидатствали за признаване като бежанци и все още не е взето окончателно решение по кандидатурата им;
- е) които пребивават в държава-членка като кандидати за международна закрила или по временни схеми за закрила;
- ж) които са придобили статут на дългосрочно пребиваващи в съответствие с Директива 2003/109/ЕО;

з) чието експулсиране е отменено по фактически или юридически причини.

Глава II

Единна процедура за кандидатстване и единно разрешително

Член 4

Единна процедура за кандидатстване

1. Кандидатурата за пребиваване и работа на територията на държава-членка се подава в рамките на единна процедура за кандидатстване.
2. Държавите-членки дават ход на кандидатурата и приемат решение за издаването, коригирането или подновяването на единното разрешително когато кандидатът отговаря на изискванията, посочени в националното законодателство. Решението за издаване, коригиране или подновяване на единното разрешително съставлява един титул, съчетаващ разрешително за пребиваване и работа в рамките на един административен акт.

Член 5

Компетентен орган

1. Държавите-членки определят органа, компетентен да приема кандидатурите и да издава единното разрешително.
2. Компетентният орган обработва кандидатурите и приема решения във връзка с тях по възможно най-бързия начин и във всеки случай не по-късно от три месеца след датата, на която е внесена кандидатурата.

При изключителни обстоятелства, свързани със сложността при обработване на кандидатурата, посоченият в първа алинея краен срок може да бъде удължен.
3. Компетентният орган уведомява кандидата за решението си писмено съобразно процедурата за уведомяване, предвидена в съответното законодателство.
4. Ако информацията, предоставена във връзка с кандидатурата, не отговаря на изискванията, компетентният орган уведомява кандидата за изискваната допълнителна информация. Срокът, предвиден в параграф 2, се прекъсва докато органът получи изискваната допълнителна информация.

Член 6

Единно разрешително

1. Държавите-членки издават единното разрешително, като използват единния формат, предвиден в Регламент (ЕО) № 1030/2002, и вписват информацията,

свързана с разрешението за работа в съответствие с буква а), подточка 7.5-9 от приложението към Регламента.

2. Държавите-членки не издават никакви допълнителни разрешителни, и по-специално разрешителни за работа от какъвто и да е вид, като доказателство за даден достъп до пазара на труда.

Член 7

Разрешителни за пребиваване, издадени за цели, различни от работа

1. При издаване на разрешителни за пребиваване в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002 държавите-членки посочват информацията, свързана с разрешението да се работи, независимо от типа на разрешителното. 2. Държавите-членки не издават никакви допълнителни разрешителни, и по-специално разрешителни за работа от какъвто и да е вид, като доказателство за даден достъп до пазара на труда.

Член 8

Средства за съдебна защита

1. В писменото уведомление, въз основа на критерии, изложени в националното или Общностното законодателство, се изтъкват причините за решение, с което се отхвърля кандидатура, не се издава, коригира или подновява единно разрешително или това разрешително се прекратява или отнема.

2. Всяко решение да се отхвърли кандидатура, да не се издаде, коригира или поднови, да се прекрати или отнеме единно разрешително, може да бъде оспорено в съдилище на съответната държава-членка. Писменото уведомление посочва възможните процедури за правна защита и крайните срокове за предприемане на действия.

Член 9

Достъп до информация

Държавите-членки предприемат необходимите мерки за информиране на гражданите на трети страни и бъдещите работодатели за пълния набор от документи, необходими за комплектоване на кандидатурата.

Член 10

Такси

Държавите-членки могат да изискат от кандидатите да заплатят такси за обработката на кандидатурите в съответствие с тази директива. Размерът на таксите трябва да е съразмерен и да се основава на принципа за действително доставена услуга.

Член 11

Права въз основа на единното разрешително

1. През периода, в който единното разрешително е валидно, то дава право на притежателя като минимум:

а) да влиза, отново да влиза и да пребивава на територията на държавата-членка, издала единното разрешително;

б) да преминава през други държави-членки, за да упражнява правата си по буква а);

в) да има свободен достъп до цялата територия на държавата-членка, издала единното разрешително, с ограниченията, предвидени в националното законодателство от съображения за сигурност;

г) да упражнява дейностите, разрешени с единното разрешително;

д) да бъде информиран за правата си, свързани с разрешителното, които му се предоставят с тази директива и с национално законодателство.

Глава III

Право на равноправно третиране

Член 12

1. Работниците от трети страни се ползват от третиране, което е равноправно с това на собствените граждани поне що се отнася до:

а) условия на труда, включително по въпроси като заплащане, уволнение и здраве и безопасност на работното място;

б) свобода на сдружаване, принадлежност и членство в организация на работници или работодатели или каквато и да е друга организация, чиито членове упражняват определена професионална дейност, включително по отношение на привилегии, давани от подобни организации, без да се засягат национални разпоредби относно обществения ред и сигурност.

в) образование и професионално обучение;

г) признаване на дипломи, удостоверения и други професионални квалификации в съответствие с приложимите национални процедури;

д) клоновете на социалната сигурност, посочени в Регламент (ЕИО) № 1408/71 на Съвета от 14 юни 1971 г. за прилагането на схеми за социално осигуряване на наети лица, самостоятелно заети лица и членове на техните семейства, които се

движат в рамките на Общността. Прилага се съответно Регламент (ЕИО) № 859/2003 на Съвета за разширяване на приложното поле на разпоредбите на Регламент (ЕИО) № 1408/71 и Регламент (ЕИО) № 574/72 за граждани на трети страни, които все още не са субект на тези разпоредби единствено на основание тяхното гражданство;

е) изплащането на придобити пенсионни права при преместване в трета страна;

ж) данъчните облекчения;

з) достъпа до стоки и услуги и доставянето на стоки и услуги, предоставени за обществено ползване, включително процедури за жилищно настаняване и помощ, предоставяна от службите по заетостта.

2. Държавите-членки могат да ограничат третирането, равноправно с това на собствените граждани:

а) като изискват доказателства за съответното владение на език, за да дадат достъп до образование и обучение. Достъпът до университет може да зависи от удовлетворяването на специфични предварителни условия, свързани с образованието;

б) като ограничават правата, предоставени по параграф 1, буква в) по отношение на стипендиите за обучение;

в) като ограничават правата, предоставени по параграф 1, буква з), по отношение на общественото жилищно настаняване до случаите, когато гражданин на трета страна пребивава или има право да пребивава на тяхна територия за период от поне три години;

г) като ограничават правата, предоставени по параграф 1, букви а), б) и ж), до онези работници от трети страни, които са трудово заети;

д) като ограничават правата, предоставени по параграф 1, буква д), до трудово заетите работници от трети страни, с изключение на обезщетенията за безработица.

Член 13

По-благоприятни разпоредби

1. Настоящата директива се прилага, без да се засягат по-благоприятни разпоредби на:

а) законодателство на Общността, включително на двустранни и многостранни споразумения между Общността или Общността и нейните държави-членки, от една страна, и една или повече трети държави, от друга страна.

б) двустранни или многостранни споразумения между една или повече държави-членки и една или повече трети държави.

2. Тази директива не накърнява правото на държавите-членки да приемат или запазят разпоредби, които са по-благоприятни за лицата, към които директивата се прилага.

Глава IV

Заключителни разпоредби

Член 14

Всяка държава-членка гарантира, че на обществото редовно се предоставя актуализирана информация относно условията за влизане и пребиваване на територията ѝ на граждани на трети страни с цел работа.

Отчет

Член 15

1. Периодично и за първи път не по-късно от три години след посочената в член 16 дата Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета за прилагането на директивата в държавите-членки и, ако счете за необходимо, предлага изменения.
2. Всяка година и за първи път не по-късно от 1 април [годината след тази, през която е транспонирана тази директива] държавите-членки изпращат до Комисията и до другите държави-членки посредством създадената с Решение 2006/688/ЕО мрежа статистическа информация за броя на гражданите на трети страни, на които е било издадено, подновено или отнето единно разрешително през предходната календарна година, като се посочват тяхното гражданство и занятие. По същия начин се съобщава и статистиката за приетите членове на семействата.

Транспониране

Член 16

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива не по-късно от [...]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби и прилагат таблица на съответствията между тези разпоредби и настоящата директива.

Когато държавите-членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Влизане в сила

Член 17

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след датата на нейното публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Адресати

Член 15

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставен в Брюксел,

*За Съвета:
Председател*